

L'Espanya uninacional de Susana Díaz (i els seus)

Després de molts mesos d'especulacions, aquest diumenge, 26 de març, l'andalusina Susana Díaz anuncia oficialment, a Madrid, la seua candidatura a la secretaria general del PSOE. Té el suport del valencià Ximo Puig i de quatre presidents presidents autonòmics més que comparteixen una idea territorial d'Espanya pròxima a la del PP. Volen aturar un Pedro Sánchez transvestit, que ara no s'està de lloar la plurinacionalitat de l'Estat.

Reportatge de Victor Maceda

Ide sobte, es va fer el silenci. La gestora del PSOE acabava de validar el pacte de govern amb el PNB al País Basc, un acord estable amb una força de tall nacionalista, decidida a incloure el terme *nació* a l'Estatut. Com era possible, això?

El silenci, va provocar-lo la intervenció punyent de Francesc Antich, qui va felicitar-se per l'entesa amb els bascos i va remarcar que, a l'Estat espanyol, hi conviuen diverses nacions. L'ex-president balear pretenia fer surar les contradiccions de Javier Fernández. Poques setmanes abans, el màxim dirigent interí del partit havia proclamat que “nación no hay más que una”.

Integrada per una desena de membres, la gestora sorgida del tempestuós comitè federal de l'1 d'octubre —que ja acumula un semestre de vida, tot i que els estatuts marquen que ha de limitar-se a convocar un congrés extraordinari a la màxima brevetat possible— és controlada per dues persones: l'asturià Fernández a la presidència i l'andalús Mario Jiménez com a portaveu. Són ells els qui han establert el *tempo* del *reset* socialista, en consonància amb els interessos de Susana Díaz, la presidenta andalusina, a qui donen suport de manera indissimulada.

D'ençà de la defenestració de Sánchez, el PSOE l'han pilotat ells. Ni tan sols no es molesten a consultar els altres cinc *susanistes* de la gestora, sinó que fan i desfan a plaer. Al capdavant, sempre han albergat la convicció que el *pedrisme* es diluiria com el sucre en el cafè i, amb aquest desideràtum, tant ells com la majoria de presidents autonòmics socialistes —alineats del costat de l'andalusina— han actuat de manera desinhibida. Tal com són.

El reguitzell de declaracions contra els nacionalismes en general, i contra el català en particular, han transitat en paral·lel a les crítiques al PSC. I si s'ha aconseguit reconduir la situació amb el socialisme català ha sigut, precisament, per la complexitat de crear una estructura orgànica nova a Catalunya. Les amenaces inicials van donar pas a unes negociacions —sigil·loses— en què Mario Jiménez ha mirat d'exercir de *policia bo*. El *dolent*, Javier Fernández, ja s'ha encarregat de deixar clar que en el proper congrés federal, previst per als dies 18 i 19 de juny, la formació del puny i la rosa haurà de definir amb claredat la seua relació amb “Podem i els nacionalistes”. “S'hi confrontaran dues visions del partit”, ha reconegut sense embuts.

L'abstenció a la investidura de Mariano Rajoy va significar la victòria de l'ala més moderada, procliu a arribar a acords amb PP i Ciutadans. En aquest sentit, el paper de Susana Díaz va ser clau. De fet, va esmerçar moltes hores a persuadir desenes de membres del comitè federal —amb molts dels quals no s'havia comunicat mai— sobre la conveniència de fer fora Sánchez. En ocasions, a hores intempestives, via WhatsApp.

L'ala més radical, per dir-ho així, és liderada per Pedro Sánchez. Un polític transvestit, que guarda poques similituds amb el d'ara fa dos anys. Si abans criticava el "populisme" de Podem, ara advoca per l'entesa. Si abans malparlava dels nacionalistes i els acusava de migpartir la societat catalana, ara els allarga la mà. Un exercici de supervivència.

I entre l'una i l'altre, Patxi López, *ex-lehendakari* decidit a arribar fins a la votació definitiva de les primàries, que tindran lloc el 20 o 27 de maig. La data definitiva, la decidirà el pròxim comitè federal a proposta de la gestora.

Díaz, contra Catalunya

Dels tres aspirants a la secretaria general, Susana Díaz és qui ha ofert menys gestos de distensió a l'independentisme. Més aviat al contrari, ha destacat pel seu to rocós i inflexible, fins i tot desafiant.

"Volent que els diners dels andalusos que paguen les seues hipoteques i els seus interessos a La Caixa —la primera entitat financera a Andalusia— tributen a la Hisenda catalana", va etzibar durant la campanya electoral dels comicis del 26 de juny. Per tal de marcar distàncies amb Podem, també va fer servir el dret a deci-

SUSANA DÍAZ

«ELS VOTS DELS ANDALUSOS NO SERVIRAN PER PAGAR ELS PRIVILEGIS D'ADA COLAU»

dir. En concret, va retreure a Pablo Iglesias "que es diga patriota ahora que el seu partit legítima que es trenque i es trossegue Espanya".

Així, quan Sánchez va explorar un acord de governabilitat amb la formació morada i les forces catalanes, Díaz va passar a l'acció i va organitzar l'operació que va acabar amb el madrileny fora de la secretaria general. L'operatiu va dirigir-lo el secretari general de Presidència, Máximo Díaz Cano, la seua mà dreta a la fontaneria del Govern i del partit. Provenint del PSOE manxec, on va treballar de bracet de José Bono, se les sap totes. És la baula que connecta la vella guàrdia del partit amb les noves generacions.

"Els vots dels andalusos no serviran per pagar un peatge a les mares i les confluències, ni els privilegis d'Ada Colau!", va exclamar la presidenta de la Junta en la mateixa campanya. "Que ho pague Podem de la seua butxaca", va afegir en referència a Iglesias, partidari de reconèixer els "drets nacionals" de Catalunya.

El secretari d'Organització del socialisme andalus, Juan Cornejo, tampoc s'ha estat de criticar l'aposta del PSC per estendre la mà a Catalunya. "La posició del PSOE és clara i nítida; d'experiments, ni amb gasosa", va afirmar després que Carles Castillo, diputat al Congrés per Tarragona, publicara una carta oberta en què clamava per deixar de banda la "intransigència" i la "imposició". "No m'interessa gens què diga un company del PSC, dos companys del PSC, un altre d'Extremadura o qualsevol d'una altra comunitat", va respondre Cornejo, per a qui el debat territorial del partit va quedar "tancat" amb la *declaració de Granada*, signada en temps d'Alfredo Pérez Rubalcaba.

Al seu torn, Mario Jiménez, molest pels rumors que apuntaven una possible candidatura conjunta futura del PSC i el partit que promou Ada Colau, va remarcar que "pel PSOE només pot decidir el PSOE", obviant l'autonomia de què gaudien els socialistes catalans. Amb la renovació de l'acord de convivència, certificat ara fa dues setmanes, el PSC no sols es compromet a consultar qualsevol aliança electoral, sinó que també haurà de rebre el *nihil obstat* de Ferraz a l'hora de tancar els possibles acords de govern. Són els aspectes que introdueix el nou protocol de funcionament, després que l'anterior quedara en l'aire per la negativa dels diputats catalans a abstenir-se en la investidura de Rajoy. →

→ Reforçar la Constitució

Davant les veus que, dins del PSC, reclamen una reforma constitucional que trobe un encaix millor per a Catalunya, Javier Fernández s'ha mostrat taxatiu. Ha afirmat que "els socialistes mai no donarem suport a una reforma de l'article segon de la Constitució", que recull la "unitat indisoluble de la nació espanyola".

"Hem d'acostumar-nos a viure amb els nacionalistes", va expressar amb resignació Fernández en un altre moment, com qui pateix una malaltia crònica que sap que l'acompanyarà la resta de la seua vida. "Si no volen ser els nostres compatriotes, si més no que siguin els nostres conciutadans", va rebellar en el comitè federal del 14 de gener.

Amb tot, és quan senten el terme *plurinacionalitat* quan els socialistes més moderats s'enerven: "Apostar per la plurinacionalitat no és d'esquerres, sinó que significa fer-los el joc als nacionalistes. Espanya és una nació, només una i, per aquest motiu, el PSOE no és nacionalista ni plurinacionalista". La frase, lapidària, va pronunciar-la Emiliano García-Page després que Pedro Sánchez admetera la plurinacionalitat de l'Estat. "Que no s'invente una altra Espanya per guanyar quatre vots", va demanar Page, que també ha aplicat els paràmetres mèdics a l'hora de referir-se a la situació catalana, una "inflamació" que, segons ell, requereix "antibiòtic polític".

"L'única nació que hi ha a Espanya és l'espanyola", opina el president manxec, que en el seu moment va dibuixar un escenari de separació del PSC. "Per divorci-

ar-se, n'hi ha prou que ho demane una de les dues parts", va dir.

Declaracions com les del primer secretari del PSC, Miquel Iceta, que va definir Espanya com una "nació de nacions", han escandalitzat uns altres presidents autonòmics també alineats amb Susana Díaz. Se'n destaca Javier Lambán, per a qui "plurinacionalitat és sinònim d'insolidaritat territorial", i el PSOE, el principal "garant" de la "cohesió nacional". "Nació no vol dir Estat ni sobirania", ha tractat de tranquil·litzar-lo Iceta, però la sola menció de la paraula per referir-se a Catalunya genera maldecaps als companys de partit.

Lambán no ha tingut problema a qualificar de "tripartit infaust" el Govern català de Pasqual Maragall, perquè va obrir la "capsa dels trons". En la mateixa línia, s'ha mostrat molt preocupat per la "versió absolutament roja i radicalitzada" del nou Sánchez i ha apuntat que "el PSOE ha de ser un factor de cohesió nacional".

D'Extremadura a Vigo

El malestar amb Catalunya i el PSC és palmari. L'ex-president extremeny Juan Carlos Rodríguez Ibarra té la convicció que el discurs dels socialistes catalans resulta contraproductiu. "Estan baixant constantment en vots a Catalunya i ens fan perdre'n, també, a la resta d'Espanya", pensa, "i aquesta broma, hem d'acabar-la com abans millor". Ibarra va afegir que el trencament de la disciplina de vot era el moment ideal per trencar-hi la relació.

"Em fa mal Espanya", ha expressat, en algun comitè federal i a la manera unanimitat, l'actual president de la Junta ex-

tremeny, Guillermo Fernández Vara, qui fins i tot ha deixat de veure els partits del Barça —n'era un seguidor aferrissat— per la incomoditat que li genera el posicionament del club en el debat sobiranista. Vara ha arribat a demanar que el Govern responga "amb bombes, no amb coets", a les "bombes" que ixen del Parlament català. "No n'hi ha prou de refugiar-se en els tribunals", ha sentenciat, i en un to més calmat, ha demanat que el Govern de Rajoy actue "des de la legalitat, però amb molta contundència", una petició que evoca l'aplicació de l'article 155 de la Constitució. El de la retirada de l'autonomia.

En cas que culminara la independència, però, el president extremeny ja va plantejar al seu bloc el retorn de

JAVIER FERNÁNDEZ

«ELS SOCIALISTES MAI NO DONAREM SUPORT A UNA REFORMA DE L'ARTICLE SEGON DE LA CONSTITUCIÓ»

EMILIANO GARCÍA-PAGE

«ESPANYA ÉS UNA NACIÓ, NOMÉS UNA, I PER AQUEST MOTIU, EL PSOE NO ÉS NACIONALISTA»

JAVIER LAMBÁN

«GARANTIM LA COHESIÓ. PLURINACIONALITAT ÉS SINÒNIM D'INSOLIDARITAT TERRITORIAL»

1. El president asturià i de la gestora del PSOE, Javier Fernández, i el president de Castella-la Manxa, Emiliano García-Page, saluden els reis d'Espanya en la recepció oficial del 12 d'octubre del 2015.
2. Els presidents aragonès i extremeny, Javier Lambán i Guillermo Fernández Vara, conversen en un moment de la desfilada del dia de les Forces Armades. Amb Fernández i Page, són els principals suports autonòmics de Susana Díaz.
3. L'alcalde de Vigo i president de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, Abel Caballero, també s'ha mostrat obertament partidari de Díaz. De fet, va organitzar-li un acte amb alcaldes a Madrid, el propassat 11 de febrer.

Catalunya de les 150.000 persones “que ens van ser sostretes, els seus fills i els seus néts”. Al PSC, Fernández Vara també li ha recriminat que deixara expedit un camí pel qual va poder escolar-se Ciutadans, “que són catalans, espanyols i progressistes”. “Qui siga socialista, espanyol i català, necessita un partit que el represente a Catalunya”, va arribar a proclamar Vara l'any 2013, tres anys abans del trencament de la disciplina de vot per part dels diputats del PSC. I és que ell ja fa anys que propugna la creació d'una federació catalana del PSOE, que es presente com a tal i que quede deslligada per sempre més del PSC. Una refundació en tota regla. Fart que “el PSOE diga una cosa, i el PSC, la contrària”, no ha dubtat a subratllar la “importància”

de “la lletra E” de les sigles del partit.

L'espanyolitat desfermada dels fans de Díaz no se circumscriu a Extremadura, Castella-la Manxa, Astúries o Aragó. A Vigo, la ciutat més poblada de Galícia, el seu alcalde, Abel Caballero, és un altre ariet en favor seu. President de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) i populista com pocs, va impulsar un acte amb alcaldes a Madrid, l'11 de febrer, per donar-li suport i animar-la a presentar-se a les primàries socialistes. O més ben dit, per presumir de múscul, perquè la decisió de presentar-se, Díaz va prendre-la ja fa temps.

Caballero ha destacat pel seu enfrontament obert amb el BNG i En Marea. Els detesta profundament. A la campanya ga-

llega va posar pals a les rodes del seu propi partit, el PSdeG, fins al punt de criticar públicament les llistes. Després dels resultats tan pobres, que contrasten amb la majoria absoluta que ostenta ell, ha instat a prendre mesures.

Sovint recorda Paco Vázquez, un altre alcalde de tarannà populista. Contrari a qualsevol acostament al nacionalisme gallec, Caballero ha titllat de “calamitat” els governs municipals de Barcelona i de la Corunya, i quan Sánchez no va tancar la porta a un govern amb Podem i els nacionalistes catalans, va preferir ignorar-ho: “Vull creure que a ningú no se li ha acudit l'eventualitat d'un pacte, ni que siga gràcies a una abstenció, amb els nacionalistes secessionistes”, va assenyalar.

Immergits en l'ofensiva *susanista* i anticatalanista, però, els factòtums de Díaz no van pair la dimensió del pacte del PNB amb el PSE, que contempla la incorporació del terme *nació basca* a l'Estatut. El document inclou una referència al “dret a decidir” i, amb el pacte ja signat a Vitòria, no hi havia res a fer. La gestora va limitar-se a donar-hi el vist-i-plau. Antich, content com un gínjol, no va perdre l'oportunitat de felicitar-se'n. I es va fer el silenci. ●

GUILLERMO FERNÁNDEZ VARA

«EL GOVERN HA DE RESPONDRE AMB BOMBES I NO AMB COETS A LES BOMBES DEL PARLAMENT»

ABEL CABALLERO

«VULL CREURE QUE A NINGÚ NO SE LI HA OCORREGUT UN PACTE AMB ELS SECESSIONISTES»